

2016. december 13., kedd

P8_TA(2016)0487

A nők jogai a keleti partnerség államaiban

Az Európai Parlament 2016. december 13-i állásfoglalása a nők jogairól a keleti partnerség államaiban (2016/2060(INI))

(2018/C 238/03)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkére és 3. cikkének (3) bekezdésére, amelyek a nemek közötti egyenlőséget azok között az elvek között említik, amelyeken az Unió alapul,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. december 18-i ENSZ-egyezményre (CEDAW),
- tekintettel az ENSZ egyenlőségről, fejlődésről és békéről szóló Pekingi Cselekvési Platformjára (1995),
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1820. (2008), 1325. (2000) és – a nemrégiben kiadott – 2242. (2015) számú határozatára,
- tekintettel az 1995. szeptemberi pekingi nyilatkozatra és cselekvési platformra és az 1994. szeptemberi Nemzetközi Népesedési és Fejlesztési Konferencia (kairói konferencia) cselekvési programjára, valamint az ezek felülvizsgálatáról rendezett konferenciák eredményeire,
- tekintettel a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2015. november 18-i közös közleményére (SWD(2015)0500),
- tekintettel a Tanács európai szomszédságpolitikáról szóló, 2008. február 18-i, valamint az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2015. április 20-i és 2015. december 14-i következtetéseire,
- tekintettel a keleti partnerséggel foglalkozó 2009. május 7-i prágai csúcstalálkozón elfogadott együttes nyilatkozatra,
- tekintettel a keleti partnerséggel foglalkozó 2013. november 28–29-i vilniusi csúcstalálkozón „Keleti partnerség: az előrevezető út” címmel elfogadott együttes nyilatkozatra,
- tekintettel a keleti partnerséggel foglalkozó 2015. május 21–22-i prágai csúcstalálkozón elfogadott együttes nyilatkozatra,
- tekintettel az egyrészt az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamaik, másrészt Grúzia, Moldova és Ukrajna között létrejött társulási megállapodásokra/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekre (AA/DCFTA),
- tekintettel az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköz létrehozásáról szóló, 2014. március 11-i 232/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (ENI),

⁽¹⁾ HL L 77., 2014.3.15., 27. o.

2016. december 13., kedd

- tekintettel a Tanács az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó cselekvési tervről (2015–2019) szóló, 2015. július 20-i következtetéseire,
 - tekintettel a Tanács a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó cselekvési tervről (2016–2020) szóló, 2015. október 26-i következtetéseire,
 - tekintettel a Bizottság és az Unió főképviselőjének „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése: az EU külkapcsolati politikájának hozzájárulása a nők és a lányok életének átalakulásához (2016–2020)” című, 2015. szeptember 21-i közös szolgálati munkadokumentumára,
 - tekintettel a Grúziával, Moldovával és Ukrajnával kötött társulási megállapodásokról/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségekről szóló, 2016. január 21-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel „Az emberi jogok és a demokrácia helyzete a világban” című 2014. évi éves jelentésről és az Európai Unió ezzel kapcsolatos politikájáról szóló, 2015. december 17-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel „A nemek közötti egyenlőség és a nők társadalmi szerepvállalásának növelése a fejlesztési együttműködés keretében” című uniós cselekvési terv megújításáról szóló, 2015. október 8-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a „Gendercídium: a hiányzó nők?” című, 2013. október 8-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló korábbi állásfoglalásaira, valamint legutóbbi, 2015. július 9-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az Európa Tanács azon projektjére, melynek célja a nők igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítása a keleti partnerség öt országában,
 - tekintettel az Európa Tanács által 2011-ben elfogadott isztambuli egyezményre,
 - tekintettel az OECD isztambuli korrupcióellenes cselekvési tervének a keleti partnerség országaira (EaP) vonatkozó országjelentéseire és eredményjelentéseire,
 - tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) nemek közötti egyenlőségről szóló egyezményeire, nevezetesen az egyenlő díjazásról szóló (100. sz.) 1951. évi egyezményre, a hátrányos megkülönböztetésről (foglalkoztatás és foglalkozás) szóló (111. sz.) 1958. évi egyezményre, a családi kötelezettségekkel rendelkező munkavállalókról szóló (156. sz.) 1981. évi egyezményre és az anyaság védeleméről szóló (183. sz.) 2000. évi egyezményre,
 - tekintettel eljárási szabályzata 52. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére és a Külügyi Bizottság véleményére (A8-0365/2016),
- A. mivel a prágai nyilatkozatnak megfelelően a partnerség a nemzetközi jog elvei és az alapvető értékek, így a demokrácia és a jogállamiság melletti elköteleződés és az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásán alapul; mivel a rigai nyilatkozat a nemek közötti egyenlőséget mint az „együttműködés ígéretes új területét” említi;
- B. mivel a felülvizsgált európai szomszédságpolitika fő elvei a partnerországok közötti nagyobb különbségtétel és a partnerországok nagyobb felelősségvállalása az egyes országok sajátos helyzetének figyelembevételével;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0018.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0470.

⁽³⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0350.

⁽⁴⁾ HL C 181., 2016.5.19., 21. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0272.

2016. december 13., kedd

- C. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőség része a keleti partnerségi országok alkotmányának és jogrendszerének, és az összes ország fenntartások nélkül ratifikálta az e tárgyú nemzetközi egyezmények legtöbbjét; sajnálatát fejezve ki amiatt, hogy a nők a keleti partnerség országában még mindig társadalmi diszkriminációnak vannak kitéve;
- D. mivel a keleti partnerség országai stratégiákat, programokat és cselekvési terveket dolgoztak ki a nők helyzetének javítására;
- E. mivel 2015-ben a keleti partnerség államaiban 136 vezető miniszteri tisztségből csupán 17-et töltöttek be nők, a parlamentek választott képviselőinek átlagosan 16 %-a volt nő, és a legmagasabb köztisztviselői állások mindössze 17 %-át töltötték be nők; mivel az egész régióban csak három politikai pártot vezetett nő;
- F. mivel a keleti partnerség országában a nők munkaerőpiaci foglalkoztatásának vertikális és horizontális szegregációját továbbra is erősen rögzítik a kulturális és társadalmi normák; mivel a nők viselik a „második műszak”, a nem fizetett háztartási munka terhét is;
- G. mivel a társadalom által széleskörűen terjesztett sztereotípiák alárendelt szerepben tartják a nőket; mivel ezek a sztereotípiák a gyermekkortól kezdve alakulnak ki, és a képzés és az oktatás kiválasztásától egészen a munkaerőpiacig érezhetők;
- H. mivel a vidéki térségekben más lehetőségek híján sok nő elfogadja a gyakran be nem jelentett és semmiféle társadalombiztosítási jogot nem biztosító, rosszul fizetett mezőgazdasági munkát; mivel a férfiak és nők között a mezőgazdaságban fennálló egyenlőtlenségek megszüntetése hozzájárulna a férfiak és nők foglalkoztatáshoz való egyenlő hozzáféréseinek, valamint az egyenlő értékű munkáért járó egyenlő díjazás biztosításához;
- I. mivel a nők és a férfiak a keleti partnerség országában gyakran szembesülnek nehézségekkel a szexuális és reprodukció egészségügyi szolgáltatásokhoz és jogokhoz való hozzáférés terén, és még mindig komoly akadályok állnak a szegény nők, a migránsok, az etnikai kisebbségek és a vidéki térségekben élők előtt. mivel a keleti partnerség országában élő nők kevesebb mint 50 %-a használ korszerű fogamzásgátló módszereket, egyes országokban pedig kevesebb mint 20 %-uk, ennek fő okai pedig a hiányos tanácsadás, a választási lehetőségek hiánya és a fogamzásgátló-ellátás megbízhatatlansága;
- J. mivel a nemi alapú erőszak áldozatává vált nők igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek súlyos hiányosságai továbbra is léteznek, különösen a nők elleni erőszak valamennyi formájának büntetendővé tételének hiánya, az efféle bűncselekmények alacsony bejelentési aránya, a nemi erőszakért kiszabott ítéletek igen kis száma és a támogató szolgáltatások állami finanszírozásának csekély volta vagy teljes hiánya;
- K. mivel, jóllehet a keleti partnerség országai között jelentős különbségek vannak a nők elleni erőszak elterjedtsége és az efféle erőszak elfogadottsága tekintetében, az arány viszonylag magas: a hatból négy országban a nők több mint 20 %-át éri fizikai erőszak élete során; mivel – valószínűleg szintén az alacsony bejelentési arány miatt – nem áll rendelkezésre elegendő összehasonlítható adat a munkahelyi fizikai, szexuális és pszichikai erőszak elterjedtségéről; mivel az etnikai, például roma kisebbséghez tartozó nők esetében az erőszak kockázata sokkal nagyobb;
- L. mivel a keleti partnerség országai továbbra is kiindulópontjai és egyes esetekben tranzit- és célszágai az emberkereskedelemnek, mely a nőkre és fiatal lányokra is kiterjed, többek között szexuális kizsákmányolás céljából;
- M. mivel az elhúzódozó konfliktusok továbbra is hátráltatják a régió fejlődését, komoly hatást gyakorolva az érintett lakosok, köztük a nők és lányok életére és emberi jogaira;

2016. december 13., kedd

- N. mivel a Kelet-Ukrajnában zajló konfliktus mélyítette a férfiakat védelmezőként és a nőket gondoskodó támogatóként beállító nemi sztereotípiákat, és korlátozta a nők részvételét és bevonását a konfliktusrendezésbe;
- O. mivel Ukrajnában több mint 1,5 millió személy – 2/3-uk nő és gyermek – vált belső menekültté a konfliktus kezdete óta, ők pedig nem férnek hozzá szabadon az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a foglalkoztatáshoz;
- P. mivel Moldovában a roma lányok átlagosan kevesebb mint négy évet töltenek az iskolában, szemben a nem roma lányokkal, akik 11 évet, ennek oka pedig a korai és a gyermekházasságok, a nem tervezett terhességek és a gyermekgondozási feladatok;
- Q. mivel az Unió és tagállamai elkötelezettek a nőket és lányokat megillető emberi jogok védelme, érvényesítése és gyakorlása mellett, és határozott hangsúlyt helyeznek e jogok előmozdítására minden külkapcsolati – köztük a fejlesztési együttműködésen túlmenő – tevékenységük keretében;
- R. mivel a nemek közötti egyenlőség továbbra is horizontális prioritása az európai szomszédságpolitikának és az Európai Szomszédsági Támogatási Eszköznek (ENI), és mivel a felülvizsgált európai szomszédságpolitikának magában kell foglalnia a civil társadalom fokozott támogatását és a nemek közötti egyenlőség fontosságának újbóli hangsúlyozását; mivel a keleti partnerség terén a civil társadalom nagyon fontos szerepet játszik a nemek közötti egyenlőség megvalósításában;
- S. mivel több uniós program, például az Erasmus+, a COSME, a Kreatív Európa és a Horizont 2020 is nyitva áll a keleti partnerség országai előtt;
- T. mivel a gyermekágyi halandóság csökkentéséhez alapvető fontosságú a terhesgondozás, a szakképzett személy által nyújtott szüléskísérés, szükség esetén a sürgősségi szülészeti ellátás, valamint az alapvető eszközök; mivel a keleti partnerség országai még mindig lemaradással küszködnek az összes, de különösen a legszegényebb, legtávolabbi területeken élő, illetve a marginalizált csoportokhoz (nemzeti kisebbségekhez, a migránsokhoz és a fogyatékkal élő nőkhez) tartozó nők elérését tekintve;
1. úgy véli, hogy a keleti partnerség országokban a nők jogainak helyzetén van mit javítani; rámutat, hogy a mélyreható gazdasági változások és a bizonytalan gazdasági helyzet hátrányosan érintette a nők gazdasági helyzetét, és ez hiányosságokat eredményezett de facto egyenlőségük terén;
 2. kiemeli, hogy az átfogó politikai stabilitás és az emberi jogok tiszteletben tartása jelentik általában a nők jogainak megerősítéséhez és helyzetüknek az adott országokban történő javításához szükséges előfeltételeket;
 3. kijelenti, a keleti partnerség országainak azonnali lépéseket kell tenniük, hogy növeljék a társadalomban a nők és férfiak közötti egyenlőséget, köztük a nemzeti cselekvési tervek elfogadását, valamint a nemzetközi szervezetekkel és civil társadalmi érdekelt felekkel való együttműködést;
 4. felhívja a keleti partnerség országait, hogy orvosolják a diszkrimináció elleni keretük hiányosságait, és alkalmazzák többet a nemi alapú megkülönböztetés tilalmáról rendelkező jogszabályokat, köztük a nemzetközi normákat bírósági határozatok esetében, a jogszabályok érvényesítésének növelése, valamint annak érdekében, hogy véget vessenek ezekben az országokban a nők jogai megsértésének;
 5. megállapítja, hogy a homoszexualitás dekriminalizációjának ellenére a keleti partnerség egyes országokban az LMBTI-személyek helyzete még mindig bizonytalan és aggasztó, a leghatározottabban elítéli az LMBTI-személyekkel szemben alkalmazott megkülönböztetés és erőszak minden formáját, és felhívja a nemzeti hatóságokat, hogy fogadjanak el a szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés minden formája elleni küzdelemre irányuló szakpolitikákat;
 6. hangsúlyozza, hogy olyan figyelemfelhívó kampányokra és intézményi változásokra van szükség, amelyek a nőkre vonatkozó súlyos, a társadalomban való részvételüket minden téren hátrányosan érintő sztereotípiák megszüntetését célozzák;
 7. felhívja a nemzeti hatóságokat, hogy legyenek körültekintőek és határozottak, és hogy rójanak büntetést az LMBTI-személyeket – különösen a közszolgáltatásokban és a köztereken – inzultáló vagy megbélyegző személyekre;

2016. december 13., kedd

A nők részvétele a döntéshozatali folyamatokban

8. sajnálattal állapítja meg, hogy a keleti partnerség országaiban a nők jelentősen és észrevehetően hiányoznak a hatalmi pozíciókból;

9. rámutat a keleti partnerség országainak politikai színterén továbbra is megkérdőjelezik; alkalmazott diszkriminációs gyakorlatra, amelynek megfelelően a nők hiába vívnak ki magas politikai és döntéshozói tisztséget, képességeiket és készségeiket továbbra is megkérdőjelezik;

10. felhív a nők hatalomhoz és képviselethez való egyenlő hozzáféréseinek biztosítására a kormányzás és döntéshozatal minden szintjén, vezető szerepük támogatása céljából; elismeri a civil társadalmi szervezetek és a nemzetközi nem kormányzati szervezetek alapvető szerepét a pozitív reformok és a nők jogait védő intézkedések, valamint a nők politikai és gazdasági tevékenységekben való részvétele növelésének ösztönzésében; ösztönzi a bevált gyakorlatok megosztását a nők decentralizált intézményekben és a helyi hatóságokban való politikai részvételének előmozdításáról; hangsúlyozza, hogy a politikai pártok hathatós részvételével érhetőek el a legjobb fenntartható eredmények, ezért hangsúlyozza az európai politikai pártok és nőszervezeteik kiemelt szerepét;

11. felhívja a keleti partnerség országait, hogy mozdítsák elő és erősítsék a nők politikai részvételét és vezető szerepbe kerülését; hangsúlyozza, hogy előnyös lenne a nők fokozott részvétele a főbb – például a korrupció elleni és gazdasági – reformokat vezető közigazgatásban; üdvözl minden e cél elérésére irányuló erőfeszítést, például a kötelező kvótát a jelöltlisták esetében, a női politikusok és aktivisták számára nyújtott ösztöndíjakat, képzést és támogatást, valamint a mentorprogramokat és figyelemfelkeltő kampányokat, melyek célja a nőkép megváltoztatása a médiában;

12. kiemeli, hogy az Euronest Parlamenti Közgyűlés pozitív szerepet játszhat a nők politikai részvételének és keleti partnerségbeli láthatóságuk előmozdításában; üdvözl az Euronest Női Fórum első ülését, amelyre 2016 márciusában került sor; emellett általánosságban véve ösztönzi, hogy az Unió hozzon létre és támogasson transznacionális női politikai hálózatokat;

13. határozottan támogatja a nők részvételét és szerepét a kormányzati és nem kormányzati korrupcióellenes szervezetekben, fellépésekben és programokban, valamint a korrupció elleni küzdelemben; nézete szerint általánosságban véve a keleti partnerség országaiban a nők politikai életben és a közigazgatás magas szintjén való részvételének növelése hozzájárulna a politikai osztály megújításához, és ezáltal a folyamatban lévő politikai átmenethez;

14. emlékeztet rá, hogy az Unió választási megfigyelő missziói és egyéb nemzetközi választási megfigyelő missziók jelentéseikben ajánlásokat fogalmaznak meg a nők részvételéről a választási folyamatokban; felszólítja az Uniót ezen ajánlások teljes mértékű felhasználására az európai szomszédságpolitika keretében;

A nők gazdasági részvétele

15. megállapítja, hogy a keleti partnerség országaiban a nők általában viszonylag nagy mértékben részét képezik a munkaerőnek, de gazdasági részvételük a közelmúltban visszaesett;

16. megállapítja, hogy a nemi sztereotípiák és a nők hátrányos megkülönböztetése megakadályozza a nők jobb munkaerőpiaci integrációját, és további akadályokat képeznek a női vállalkozási tevékenységek előtt;

17. sajnálattal állapítja meg, hogy a nőket sokkal nagyon arányban foglalkoztatják a jelentősen alacsonyabb bérezésű szolgáltató és állami ágazatokban, mint a túlnyomórészt férfiakat foglalkoztató ágazatokban, és hogy a nemek közötti bérszakadék akár 50 % is lehet, valamint hogy a nők gyakran kulturális és szociológiai akadályokba ütköznek a vezető állásokhoz való hozzáférés terén, ahogyan ez az Unióban is gyakran előfordul;

2016. december 13., kedd

18. sajnálattal állapítja meg, hogy magasabb szintű képzettségük ellenére a nők elsősorban az alacsony béreket kínáló ágazatokban aktívak a keleti partnerség összes országában; kéri a nők döntéshozatalba, illetve a gazdaságpolitikák végrehajtásának folyamatába való bevonását, a nők vállalatokba és vállalkozásokba való bevonását és előmozdítását célzó üzleti programok elősegítését, valamint a nők gazdasági szerepvállalását elősegítő helyi fejlesztési projektek végrehajtását; célzott megközelítést ösztönöz több női példakép biztosításához a vezetésben és a vezetői pozíciókban, hogy a fiatalabb generáció képes legyen hinni a saját vezetői képességeiben a munka valamennyi ágazatában; hangsúlyozza, hogy a nőknek aktívan részt kell vállalniuk a szakszervezetekben, és kiemeli, hogy sürgősen le kell küzdeni a nők előtt álló, munkahelyi környezetben tapasztalt jogi és strukturális diszkriminatív akadályokat az egyenlő munkáért egyenlő díjazás elvé elérése és a két nem között fennálló bér- és nyugdíjkülönbségek felszámolása érdekében;

19. megállapítja, hogy a megfizethető gyermekgondozási szolgáltatások és a szülői szabadságról szóló egyértelmű rendelkezések döntő jelentőséggel bírnak a nők munkaerőpiaci részvételének javítása szempontjából; megállapítja, hogy ezek hiánya hatással van a lányok és fiatal nők oktatáshoz és karrierfejlesztéshez való hozzáférésére, mert nekik kell gondozniuk a testvéreiket;

20. kiemeli, hogy a leggyakrabban a nők feladata az idősek és a gondozásra szoruló személyek ellátása, és hogy a gyermekes nők gyakran akadályoztatva vannak szakmai reintegrációjukban; kiemeli, hogy a fizetés nélküli munka, mint például a gondozás és a háztartási feladatok egyenlő megosztása a férfiak és a nők között előfeltétele a nők munkaerőpiaci részvételének és gazdasági függetlenségüknek; sürgeti a nemzeti hatóságokat, hogy erősítsék tovább az idősek és a gondozásra szoruló személyek számára minőségi gondozást nyújtó létesítmények hálózatát;

21. kiemeli, hogy a keleti partnerség egyes országokban érvényes, a nők potenciálisan veszélyes munkakörökben történő foglalkoztatását tiltó, védelmi jogi rendelkezések szigorítják a nők hozzáférését bizonyos szakmákhoz és munkakörökhöz, és tovább korlátozzák munkaerőpiaci lehetőségeiket; ösztönzi ezen országokat az effajta előírások felülvizsgálatára;

22. rámutat a jó minőségű oktatás és szakképzés fontosságára a nők és lányok számára munkaerőpiaci integrációjuk elősegítése szempontjából, valamint az oktatás szerepére a nők szerepét körülvevő sztereotípiák lebontása szempontjából; kiemeli a női vállalkozók célzott támogatásának és mentorálásának szükségességét, akik gyakran nem jutnak hozzá hitelhez vagy kereskedelmi hálózatokhoz, és jelentős, szabályozás okozta terhekkel szembesülnek;

23. ösztönzi szociális gazdaság kialakítását a nők számára, a mikrohitel mint a nők gazdasági függetlensége eszközeinek használatát, valamint a nők társaságokba és vállalkozásokba történő bevonását célzó üzleti programok ösztönzését; megjegyzi e tekintetben a pénzügyi támogatási eszközökkel kapcsolatos információ átláthatóságának, az információhoz való méltányos hozzáférésnek és az információ rendelkezésre állásának döntő fontosságát;

24. az oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítását kéri minden gyermek számára, ideértve a gyermekgondozás minden szintjét és a korai, alapfokú, középiskolai és az egyetemi oktatást, a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika terén is, különös figyelmet fordítva a vidéki térségekben élő lányok oktatására és képzésére a korai életkorban történő ösztönzés révén, ami a gazdasági fejlődés alapvetően fontos ágazatában segíti majd a növekedés előmozdítását; szorgalmazza valamennyi oktatási pálya megnyitását a nők számára, valamint azon szakmákét, amelyek még mindig nem elérhetők számukra; hangsúlyozza a gyermekmunka problémáját, amely megakadályozza a gyermekeket abban, hogy megfelelő oktatásban vagy szakképzésben részesüljenek, aminek a későbbiekben hatása lesz azon képességükre, hogy a munkaerőpiacon jó helyzetbe kerüljenek; támogatja a partnerországok uniós ügynökségekkel és programokkal – például a Horizont 2020, a Kreatív Európa, a COSME, az Erasmus+ programokkal – való szélesebb körű társulását;

25. kiemeli, hogy a gyermekmunka továbbra is kritikus probléma a keleti partnerség egyes országokban, különösen Moldovában, Grúziában és Azerbajdzsánban; kéri ezeket az országokat, hogy határozzanak meg konkrét célokat a gyermekmunka valamennyi formájának felszámolására, és biztosítsák a vonatkozó hatályos jogszabályok maradéktalan végrehajtását;

Nők elleni erőszak

26. felhívja a figyelmet arra, hogy le kell küzdeni a családon belüli erőszak és a nemi alapú erőszak, köztük a szexuális zaklatás, a béranyaságra kényszerítés és a szexuális kizsákmányolás céljából történő emberkereskedelem problémáit a keleti partnerség országokban, amelyeket gyakran nem jelentenek be az effajta viselkedés társadalmi elfogadása miatt;

2016. december 13., kedd

27. elítéli a nők ellen elkövetett nemi erőszak háborús fegyverként történő alkalmazását, többek között a tömeges nemi erőszakot, továbbá a szexuális rabszolgaságot, a prostitúciót, a nemi alapú üldöztetést, ideértve az emberkereskedelmet, valamint a szexturizmust; hangsúlyozza az Egyesült Nemzetek (ENSZ) fogalommeghatározása szerinti kényszerházasságok, ideértve a korai és gyermekházasságok elleni küzdelem szükségességét, és kéri a keleti szomszédság államait, hogy következetesen lépjenek fel a nők béranyaság révén történő kizsákmányolásának valamennyi formája ellen; felhívja a keleti partnerség államait, hogy sürgősen hajtsanak végre olyan intézkedéseket, amelyek célja az ilyen jellegű, joghatóságuk alatt vagy akár saját területükön kívül elkövetett súlyos bűncselekmények megelőzése és üldözése; hangsúlyozza, hogy elegendő finanszírozást kell biztosítani a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak elleni kezdeményezések számára, amelyek biztosítják az áldozatok és túlélők számára nyújtott eredményes szolgáltatásokhoz való hosszú távú hozzáférést, valamint hogy ezek számára megfelelő személyzetet és forrást kell biztosítani; kéri, hogy munkaeurópai integrálásuk érdekében sürgősen tegyenek pozitív intézkedéseket – például szakképzési programok létrehozásával – az erőszak áldozatai számára, különösen ha eltartott gyermekeik vannak;

28. felhívja a figyelmet arra, hogy a szexuális jellegű bűncselekmények és a nemi erőszak bűncselekményei a Római Statútumban háborús bűncselekménynek, az emberiség elleni bűncselekménynek, illetve a népiirtás vagy a kínzás büntetett kimerítő cselekményeknek minősülnek; e tekintetben üdvözlöi az ENSZ Biztonsági Tanácsának a konfliktushelyzetben elkövetett szexuális erőszak megelőzéséről szóló, 2013. június 24-én elfogadott, 2106. sz. határozatát;

29. hangsúlyozza, hogy hatékony védelmi mechanizmusra van szükség az emberi jogokat védő nők esetében;

30. felszólítja a keleti partnerség országait, hogy szánjanak több erőforrást a nők elleni erőszak minden formájával szembeni küzdelemre, ideértve a jogi eszközök módosítását és az erőszak áldozatai számára nyújtott segítséget is; hangsúlyozza az intézményi változások szükségességét a nemi erőszak és az erőszak áldozatainak megbélyegzését erősítő társadalmi sztereotípiák elleni küzdelemben;

31. hangsúlyozza az 5. fenntartható fejlesztési cél fontosságát, különös tekintettel 2. pontjára, amely a nők és lányok ellen elkövetett erőszak valamennyi formájának felszámolására szólít fel a köz- és magánéletben, továbbá hangsúlyozza, hogy felül kell vizsgálni, hogy a keleti partnerség országokban a nőkkel és lányokkal szembeni erőszakra vonatkozó jelenlegi jogszabályok megfelelőek-e a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak hatékony módon történő megakadályozása és felszámolása tekintetében, különös figyelmet fordítva azon jogszabályokra való igényre, amelyek az erőszak valamennyi formájára (fizikai, szexuális, pszichológiai, gazdasági), az elkövetők megfelelő szankcionálására, valamint az áldozatoknak és túlélőknek járó kompenzációra vonatkoznak;

32. felkéri a keleti partnerség államait, hogy dolgozzanak ki olyan intézkedéseket, amelyek célja annak biztosítása, hogy az igazságszolgáltatás területének különböző szereplői vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőség szempontjait, többek között a rendőri és a többi, a nőkkel és lányokkal szembeni erőszakkal kapcsolatos bejelentésekkel és jelentésekkel foglalkozó állomány képzése révén, hogy az ilyesfajta erőszak áldozatainak meghallgatását komolyan vegyék, továbbá szorosabb együttműködést és több szakértelmet kér a rendőrség, a jogászok, az orvosok, a pszichológusok, a hatóságok és az ilyesfajta támadások áldozataival foglalkozó önkéntes szervezetek részéről;

33. megismétli, hogy a gyermek nemén alapuló szelekció a nemi alapú erőszak súlyos formája és az emberi jogok megsértése; figyelemfelkeltő kampányok szervezésére ösztönöz a gyermek nemén alapuló szelekcióhoz kapcsolódó társadalmi attitűdök megváltoztatására, és felszólít az ezek megelőzésére és leküzdésére irányuló erőfeszítések fokozására;

34. sürgeti a kormányokat, hogy fokozzák a feltételezett emberkereskedők elleni nyomozásra és bíróság elé állításukra, valamint az illegális munkaerő- és szexkereskedők elítélésére tett erőfeszítéseket, az érintett nők sértetlenségének az „északi modell” szerint védelme érdekében, és támogassák az áldozatok számára rehabilitációs és reintegrációs szolgáltatásokat nyújtó civil szervezeti partnereket;

35. fokozottabb együttműködésre szólít fel egyrészt a keleti partnerség államait, másrészt az uniós ügynökségek és a tagállamok büntetőszervei között az egyik legjövődolgozó szervezett bűncselekménynek számító emberkereskedelm elleni küzdelem és a büntetőszervek felszámolása érdekében;

2016. december 13., kedd

36. ösztönzi a keleti partnerség államait, hogy a lehető legrövidebb időn belül ratifikálják a nők elleni és a családon belüli erőszak megelőzéséről és az ellene való küzdelemről szóló isztambuli egyezményt, mivel az érintett országok közül eddig egy sem tette ezt meg, és kéri a hatóságokat, hogy szigorúan kövessék nyomon a nők elleni erőszak leküzdésére irányuló nemzeti stratégiák végrehajtását;
37. kéri az oktatást és az egészséget alapvető emberi jognak tekintő pekingi cselekvési platform alkalmazását, beleértve az önkéntes családtervezéshez, a szexuális és reprodukció egészségügyi szolgáltatásokhoz való teljes körű hozzáférést, ideértve a fogamzásgátlást, a biztonságos és törvényes abortuszt, valamint a szexuális felvilágosítást;
38. hangsúlyozza, hogy annak kockázata, hogy valaki méhnyakrákban haljon meg, tízszer magasabb a keleti partnerség országaiban, mint Nyugat-Európában, és hogy ez a rákos megbetegedés egyik legelterjedtebb fajtája a 15–44 éves nők körében, és ezért messzemenő hatásai vannak a társadalom szerkezetére; felszólít nemzeti szinten szervezett szűrő- és oltási programokra az ilyen tendenciák leküzdése érdekében;
39. felszólítja a tagállamokat annak biztosítására, hogy a keleti partnerség országaiban élő nők jogait, így a vízumhoz való hozzáférést, a jogszerű tartózkodáshoz való jogot és a szociális jogokat egyéni alapon biztosítsák, függetlenül a nők családi állapotától vagy házastársi kapcsolatától;
40. hangsúlyozza, hogy a családintegrációs eljárásoknak egyéni jogokat kell biztosítaniuk az EU-ban lévő családjukhoz csatlakozó nők és lányok számára annak érdekében, hogy ne kelljen a férfi családtaghoz fűződő, adott esetben visszaélésszerű kapcsolattól függeniük az egészségügyhöz, oktatáshoz vagy munkához való hozzáférés terén;

A nők szerepe a konfliktusok békés megoldásában

41. kiemeli a nők szerepét a konfliktusok megoldásában, a béketeremtésben és a konfliktusokkal kapcsolatos vészhelyzetekben, ilyen például a lakóhelyüket elhagyni kényszerülő személyek számára nyújtott humanitárius segítség; rámutat, hogy a nőket teljes mértékben be kell vonni a béketárgyalásokba, az újjáépítési erőfeszítésekbe és a politikai átmenetekbe;
42. további erőfeszítésekre ösztönöz a konfliktusok békés megoldása érdekében, és a nők ilyen folyamatokba való fokozottabb bevonására szólít fel, az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. és 2242. számú határozatával összhangban;
43. különleges védelmet kér a menedéket kérő nőknek és lányoknak, mert a nemi alapú erőszakkal szemben a nők és lányok különösen kiszolgáltatottak, és lehetséges, hogy ilyen erőszak elől menekülnek, ugyanakkor adott esetben képtelenek vagy nem hajlandók a releváns információkat megosztani a menekültügyi státusz megállapítására vonatkozó eljárás során;

Példák a bevált gyakorlatokra

44. hangsúlyozza a keleti partnerség más országaiban is felhasználható bevált gyakorlatok és pozitív példák megosztásának fontosságát; úgy véli, hogy a kiemelt projektek között szerepelni kell a „Nők a politikában Moldovában” elnevezésű, a svéd kormány által finanszírozott UN Women – UNDP kezdeményezésnek is, amely a nők politikai kapacitásépítését és a nők politikai folyamatokban való részvételéről szóló, figyelemfelkeltő kampányokat támogatja;
45. üdvözli az Unió és az EBRD „Nők az üzleti életben” elnevezésű, a keleti partnerség országaiban aktív programját, amely a nők által irányított kkv-k számára biztosít hozzáférést pénzügyi és üzleti tanácsadáshoz hitelkeretek, kockázatkezelés és a nők által irányított kkv-kkal együttműködő helyi partnerbankoknak nyújtott technikai segítség, valamint üzleti tanácsadó szolgálatok, képzés és mentorálás révén;
46. rámutat a nőknek a konfliktusmegoldásba és a békéltetésbe való fokozottabb bevonásának pozitív példáira, amilyen például a Nemzeti Békealapítvány (USA) által 1994-ben alapított és kifejlesztett Transzkaukázusi Nők Biztonsági és Békepárbeszéde, amelynek az volt a célja, hogy a kaukázusi nők a háború gyermekáldozatainak rehabilitációjához, valamint a béke- és demokráciaépítés képzéséhez hasonló projekteken dolgozhassanak;

2016. december 13., kedd

47. támogatja a nők szerepének megerősítésére irányuló projekteket, amelyek célja a nők önbizalmának növelése, részvételük biztosítása, valamint az életüket érintő valamennyi területen döntéshozatali jogkörük és hatáskörük kiszélesítése; külön felhívja a figyelmet a véleménynyilvánítás szabadságának szerepére a nők szerepének megerősítése terén; határozottan támogatja azokat a szerepvállalás növelését elősegítő projekteket, amelyek a nők helyi választásokon való részvételét mozdítják elő, így többek között a WiLD (Woman in Local Democracy – Nők a helyi demokráciában) projektet, amely a projekt női kedvezményezettjei 70 %-ának a megválasztását eredményezte a 2013. és 2014. évi örményországi választásokon, valamint azokat a projekteket, melyek a nők gazdaságpolitikák végrehajtásában való részvételét igyekeznek előmozdítani, mint amilyen például az ENSZ Fejlesztési Programjának jelenleg Azerbajdzsánban futó projektje, amelynek célja a nők által irányított vállalkozások létrehozásának támogatása a Masalli régióban; üdvözli az Európa Tanács a keleti partnerség öt országában a nők igazságszolgáltatáshoz való hozzáféréseinek javítására irányuló projektjét, amelynek célja a nők igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférése útjában álló akadályok meghatározása és ezen akadályok felszámolásának támogatása, valamint a keleti partnerség országában az olyan intézkedések kidolgozására vonatkozó kapacitások megerősítése, amelyek célja annak biztosítása, hogy az igazságszolgáltatás területének különböző szereplői vegyék figyelembe a nemek közötti egyenlőség szempontjait, többek között a jogi szakemberek képzése révén;

Unió támogatás az európai szomszédságpolitika keretében

48. hangsúlyozza, hogy az elmúlt öt évben az európai szomszédságpolitika keretében 103 millió eurót költöttek a nemek közötti egyenlőséget elősegítő 121 projektre és programra, amelyből 5 millió EUR-t a „Nők az üzleti életben” program kapott a keleti partnerség országában; elismeri, hogy az Unió jelentős támogatást nyújtott a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség terén a célok eléréséhez, ideértve a szakértői technikai segítségnyújtást és információcserét is, amely segítséget nyújt a közigazgatási reformok során, és elősegíti az alapvető értékek és politikák terén történő együttműködést;

49. rámutat, hogy míg a nemek közötti egyenlőség az európai szomszédságpolitika és az ENI horizontális alapelve, a nemek közötti egyenlőség terén pontosabb és mérhetőbb célkitűzések elérésére kell törekedni, tekintettel többek között a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, 2016–2020-as cselekvési tervre is; hangsúlyozza, hogy az európai szomszédságpolitika nemzeti cselekvési terveinek megvalósításához égető szükség van a nemek közötti egyenlőség érvényesítésére – mint a nemek közötti egyenlőség elérését célzó stratégiára – és pozitív intézkedésekre;

50. felhívja a Bizottságot, hogy alkalmazza a nemek közötti egyenlőség érvényesítését az európai szomszédságpolitika és az ENI minden szakpolitikai területén, ezáltal biztosítva a nemek közötti egyenlőség érvényesítését célzó konkrét célkitűzések kialakítását és figyelemmel kísérését;

51. megjegyzi, hogy a felülvizsgált európai szomszédságpolitikán belül az országspecifikus jelentéseknek a partnerekkel együtt megállapított prioritásokra kell koncentrálniuk; üdvözli, hogy a szomszédságban zajló fejlesztéseket nyomon követő rendszeres jelentések a nemek közötti egyenlőség szempontját is magukban foglalják majd;

52. sürgeti, hogy a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség kérdései is szerepeljenek a keleti partnerség országaival a politikai és emberi jogokról folytatott rendszeres párbeszéd napirendjén, a javasolt intézkedésekkel együtt;

53. kiemeli a parlamentáris diplomácia jelentős szerepét az összes fent említett területen, valamint a bevált gyakorlatok megosztásának szükségességét;

54. úgy véli, hogy fontos a harmonizált adatok gyűjtése a nők helyzetére vonatkozóan a keleti partnerség országában; ösztönzi a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó, a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete által kidolgozott mutató bevezetésének lehetőségét a keleti partnerség országában, az ENI által támogatott projektek részeként;

55. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy az ENI-ből a helyi nőszervezeteknek és a civil társadalomnak is jusson támogatás, amely szervezetek a legjobb helyzetben vannak ahhoz, hogy elérjék a helyi lakosságot, illetve hogy növeljék a régióban a nők és lányok problémáinak tudatosítását és megoldását;

56. ösztönzi a tagállamokat, hogy alakítsanak ki szorosabb kétoldalú és többoldalú kapcsolatokat a keleti partnerség országaival, és hogy aktívan vegyenek részt az átmeneti segítségnyújtásban, a technikai segítségnyújtásban és a tapasztalatok megosztásában; úgy véli, hogy a keleti partnerség országaihoz földrajzilag közel elhelyezkedő tagállamok fontos szerepet tölthetnek be a szorosabb kapcsolatok elősegítésében és a többi tagállam keleti partnerségekre való bevonásában;

o

o o

57. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.